

Letnik III.

v lažnjivi obleki.

Štev. 6.

Izhaja po dvakrat na mesec, kedar ga prebere in ne konfiscira policija. — Veljá celo leto 3 gold., pol leta 1 gold. 50 kr. in četrt leta 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 10 kr. v Klerr-ovi bukvarnici na vélikem trgu št. 313, kjer je tudi administracija.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Grofu Hohenwart-u, ministerskemu predsedniku.

Dragi sorodec!

Pred kratkem nisi bil niti Ti, niti jaz minister, še manj pa ministerstva predsednik, kaj enacega se nama še sanjalo ni. Pa nekter človek ima srečo, a drug je nima; jaz še sedaj nisem minister, Ti pa si že. Vendar naju veže enaka osoda, enaka — smola, kakor pravi Nemeč. Kaj koristi Tebi ministerstva predsedstvo, če nimaš programa! kaj meni program, če nisem ministerstva predsednik!

Glej, taka je! Čemu je Janezu tobak, če nima pipe in ognja, čemu mu pipa in ogenj, če nima tobaka! Z nama je enaka, sva taka Janeza, da bi se nama skoraj svet smejal. Pa nič ne maraj, dragi sorodec, Kranjca Bog ne zapusti, če nima kaj jesti, je pa lačen, in če nima denarja za davek, ima pa briča pred nosom.

Ne zameri, da Te nekaj prav silnega prašam, in odgovori mi odkritosrčno na to vprašanje, kterege ne stavim iz radovednosti, timveč zarad tega, da bi izvedel Tvoj program.

Ali si Ti Slovenec ali nemškutar?

Kranjec si, tedaj Nemeč ne moreš biti. Če nisi Slovenec, si pa nemškutar, kajti v vrsto „Kranjcev“, to je ljudi, ki niso ne voda ne krop, Te ne bom stavljal, ker se giblješ na političnem polji. Kaj si tedaj? Povej mi to in jaz Ti bom naznanil Tvoj program.

Gospod Dežman in ljudje njegove vrednosti Te ne hvalisajo, to je že dobro znamenje; a dozdej še nisi pokazal rogov, da bi na tanko vedel, kam si se napotil. Če boš tako sem ter tje gazil, morda zaideš v kakošno močvirje, kjer bi naletel na naše ustavoverne žabe, ktere bi Te utegnile s svojim ragljanjem oplahiti. Morda Ti manjka korajže, poguma; če si „kranjsk fant“, ne boš se vstrašil teh žab, ktere so po ugodnem dežji sem priskakale in se vgnjezdile po naših mlakah. Ali si „kranjsk fant“? Naši Dežmanovci se ne bojé nikogar bolj, kakor „kranjskih fantov“, le poskusi, le enkrat poteptaj z nogo ob tla, boš videl, kako bodo tekli.

Kar si od doma, si morda že pozabil Svojo domovino, morda ne veš, kakošne nesnage je največ v njej. Pa pridi k meni, da se pri poliču dolenca pogovoriva, in potem boš vedel, po katerem programu boš svojo domovino in slovenske dežele sploh oplel in osnažil. Vzemí veliko metlo seboj, pa bova začela pometati najprej po uradnijah, kjer je mnogo nepotrebnih smeti, in potem po drugih krajih, kjer se že bolhé redé. Prav po domače bova ravnala, kajti naša nesnaga ima že tako debelo kožo, da se je nič ne prime, kar je ne odnese. Vem, da umeš še slovenski, čeravno se na Dunaji malo vé o Slovencih, tedaj se boš lahko z lastnimi ušesi prepričal, ali se uraduje za Slovence slovenski ali ne. Pripelji tudi Jirečeka in Habietineka sabo, za vse tri je dovolj dela v Tvoji domovini.

Če to storiš, bomo vsi ponosni zarad Tebe, kajti to, kar si ni upal nobeden minister pred Tabo, boš dosegel Ti, namreč osvobodil in osrečil Svojo domovino, in potem se boš v resnici smel bahati, da si, kar bi moral biti, namreč: „Kranjsk fant“.

„Brencelj“, kranjsk fant.

Za zárod.

Da se množi in hrani pičli nemčurski zárod na Slovenskem, sklenili bodo nemčurski glavarji v občnem shodu sledeče točke:

1. Vsak nemčur more vzeti v zakon le nemčurko. Ako bi mu dišala Slovenka, sme skleniti zakonsko zvezo ž njo le, če pismeno obljubi, da bodo otroci odgojeni po nemčurski šegi. Vse to ima veljavo tudi za ženstvo, ako se hoče združiti s Slovincem.

2. Brž po porodu otroka se skliče zbor nemčurskih veljakov, kteri preiščejo njegovo narodnost, ga cepijo z maslom nemčurske kulture in mu izderó materni jezik, če bi se jim zdel slovenski ter mu vsadijo nemčurskega v usta.

3. Kedar je dete staro sedem let in se bliža človeški pameti, se mora ostro paziti, da ne pride do nje. Iz tega namena naj se jemlje pogosto k zborovanji konšt. društev,

k nemčurskim shodom itd., da se že v mladosti nauči, kaj je narobe svet in se navleče nemčurskih principov.

4. Za poduk in izobraženje mladosti naj se mu podajajo listi in zabavljice „Tagblattove“ vrste, da se bo mladeneč že zgodaj naučil, ogibati se resnice in se ne bo vstrašil vsake laži.

5. Brž ko mogoče naj se izvoli v kak nemčursk mesten odbor, da se mu odtegne priložnost, postati kaj prida, in da zasede kakemu Slovencu odmenjeni prostor.

6. Naj gré, ako mu je le mogoče, v cesarsko službo, da ne bo molzel le narodne, ampak tudi državno kravo.

7. Kedar v državni službi ni več za rabo, bodi si zarad puhle glave ali zarad telesne in duševne lenobe, to se pravi, kedar državi ni v stanu več škodovati s svojimi močmi, naj skuša škodovati le slovenskemu narodu ter naj se dá izvoliti za mestnega svetovalca ali pa celó za župana.

Le na ta način je mogoče, jetični nemčurski zarod rešiti nagle pogube, ktera mu žuga po slovenskih okrajnah.

Velika draginja.

Znano je, da je v Avstriji od nekdanj dober svet jako drag. Pri nas v Ljubljani se je ta stvar še dobila, dasiravno je zdaj dan na dan dražja. Kako bo dober svet v ceni poskočil, ker je izvoljen dr. Schaffer za mestnega svetovalca!

Nemčurske resnice.

Človek ne živi le od dohodkov c. k. služeb, timveč tudi od lažnjivih besed, ktere se nahajajo v ljubljanskem „Tagblattu“ in v „Neue fr. Presse“.

Kedar je človek tako malo vreden, da ni že več za službo c. kr. vladinega svetovalca, ga volijo nemčurji v Ljubljani za mestnega svetovalca.

Pravijo, da Tiroinci dobijo zdravo pamet še le s 40. letom svoje starosti. Gospod dr. Kaltenegger v Ljub-

Jaka in Anka.

Žalostna povest za smeh.

(Dalje.)

„Ej“, pristavi Juri, kateri je včasih kakošno šaljivo vrezal, „kaj bo? Krompir bo varoval“.

Velik smeh postane, Jaka se nekoliko kislo drži, a ko vidi, da smeh ne preneha, se jame tudi on na vse grlo smejati.

„Kaj boš take trobil, Juri“, pravi potem, „rajše mi daj pipo tobaka, se reče, če s tobakom vred nisem tudi pipe doma pozabil. — Ej, nisem je ne, hvala Bogu, sem bil že v strahu. Daj ga no, Juri, da si nekoliko dušo privežem“.

„Naj bo no, Jaka“, pravi Juri, „saj boš tako kmalu kadil vojaškega, potem ne boš maral za mojega, kaj ne, da ne?“

Zopet nastane smeh, Jaka se le muza in nabija pipo, potem jo prižge, se nasloni ob grajo, puhne nekoliko dima v zrak, pljune na tla, si obriše usta, vtakne cev zopet med zobe, pogleda krog sebe in prične:

„Kaj res mislite, da bomo morali zdaj vsi med vojake vstopiti?“

„O, vsi ne“, odgovori Juri, „kar nas je tukaj! Le nekteri, kakor si postavim ti, Jaka“.

„I zakaj pa? Kaj cesar nima že dosti vojakov?“

„Zadosti jih že ima, pa vsi niso taki junaki, kakor si ti, Jaka“.

ljani pa jih ima že blizo 50, če ne več, in vendar še upa postati avstrijski minister.

Kolikor glav, toliko različnih misli. Le v nemčurskih zborih imajo vse glave eno misel, in sicer puhlo.

Jabelko ne pade daleč od drevesa. Če je oče butec, je sin — nemčursk svetovalec ljubljanskega mesta.

Grablje so boljše, kakor vile. Zato so si zbrali nemčurji grablje kot poljsko orodje na Slovenskem.

Grobni napisi.

Ustavovernežu.

Le za ustavo je stal, poganjal za njeni se blagor; Morda da tukaj leži ustavi decemberski v prid.

Liberaluhu.

Liberaluh je on bil, svobodo le zá-se zahteval; Svet bi prekucnil bil rad, zdaj se prekucnil je sam.

Pravdniku.

On se prepiral je rad, so pravde mu bile veselje; Zadnjo pa vendar zgubi, zadnjo dobila je smrt.

Zrel deček.

Učitelj. Cene, ali moreš razdeliti dve hruški med troje ljudi tako, da bi celi ostali?

Cene. Zakaj ne? Se vé da ju zamorem.

Učitelj. Kako neki? Govori!

Cene. Tako, kakor se na pr. pri nas v Avstriji razdeljuje. Med tremi ljudmi mora biti eden Slovenec, ta bi ne dobil nič in tako bi ostali hruški celi. Ako bi bili pa vsi trije Slovenci, bi razdelil hruški tako, da bi obe dobil jaz sam in tako bi tudi celi ostali.

Učitelj. Cene, ti boš še minister.

Nov smeh. Jaka se zdaj ne smeje, timveč nekoliko nevoljen odgovori:

„Zakaj bi neki ravno mene manjkalo? Saj je prav čisto enako, ali imajo mene ali ne!“

„Ni res, Jaka! Vsak človek je za nekaj na svetu. Gospóda sodi kmete, vsobira davke in dobro je in pije, a družega ne dela. Kmet pa mora delati, davke plačevati, vojak biti in včasih tudi kakih petindvajset dobiti. Vidiš, Jaka, mi vsi delamo in davke plačujemo, le ti jih ne plačuješ, tedaj moraš pod čako, da si cesarstvu za kaj. Mi starejši in oženjeni pa moramo domá ostati in delati, da ima gospóda kaj vgrizniti. Zato gredó pa naši otroci k vojakom, ki še niso oženjeni“.

„Kaj taka je, misliš ti?“ odgovori Jaka, „da oženjenim ni treba iti k vojakom?“

„Ne veljá več“, se oglasi Matevž, kateri je včasih študiral „Slovenski Narod“ ali pa „Novice“, zdaj mora iti vsak, naj bo Peter ali Pavel, oženjen ali samec, pod sivi plajšč, če še ni prestar, kruljev, slep ali gluh. Te že imajo, Jaka, te že vidim s pušo v roki na straži“.

„Pojte se solit! To ni res, ne more biti. Kdo bo pa skrbel za otroke, če bo moral iti mož od doma?“

„Kdor hoče! Komisa jim ne dajo in cesarski ljudje jih tudi ne oblačijo, kaj jim je tedaj mar za-nje? Ko odrastejo, jih že najde komisija“.

„Kdo je neki naredil to postavo?“

„Kaj jaz vem? So jo že na Dunaji gospodje skovali, kateri nimajo otrok in so že prosti vojaščine. Sami za-se bi je ne bili skovali, pri moji veri, da ne“.

Rešpehtarjova kuharca.

Oh jej, to t' je bla muja, de smo jih spet nazaj not spravli. Kar je vojska na Francoskem per kraji — kar frajljih meni nič am ne gre — ni blo še tagga šundra v Ibljan, koker te dni, k' smo volil nov gmejrotovž, al koker pravijo. Slobenarji niso votli volit, so se jim, koker so naš gvavten dohtar rekli, naš tandelmarkt ali kandelcuker ali kandeldatelei preveč kislil zdel. Sej je pa tud čudna cmutenga za Slobenarje, k' so že vsi odrašen možje in pa per pameti, da b' volil take kandeldateljčke, ko

so tist jezični dohtar, k' jih „Brencelj“ malajo zmeraj s srajčico zadej in s frnikolo v rokah; menda se jim prav „Šafarjov Dolfi“ al tako nekok. Jest jih že dobro poznam, zato k' sem jih še v koleselc vozila pa v šolo spremljevala, da jih ni kdo pohodil. Glejtesno! Kdo bi bil mislil takrat, da bo ta Dolfi, k' je bil strašno žleht fant in nagravljen scertljan, tako kmal na gmejrotovž!

Kako smo pa tud delal, kako smo vlekli zaspane volilce iz postelj in jih gonil na rotovž! Mal jih je blo, pa vsi ti so volil tiste, k' so jim bli zapovedan, jest sem pa imela auftrag, da nardim en trahament, k' ga bodo plačal Šafarjov Dolfi iz veselja, da so postal gmejrotovž. Na konc pojedne je blo pa nikanje, pa so gospod Dolfi naredli derehtarja od „Tagblatta“ za kozla, in toko se je vidlo, da imajo res talent za gmejrotovž.

Preh ta teden so pa gospod Dolfi zmeraj tičal v tejatri in so z glešpetrinom gledal tiste nage ženske v trikot — veste, to je taka mrena, k' se skoz vid tist, kar človek če skrit, koker je zdaj po tejatrih moda. — Kar trlo se je po tejatri, tolk je blo foljka not, kedar so tisti

Ves pobit vtihne Jaka. Zdi se mu, da mu niso hotli le nagajati, timveč da je resnica, kar je slišal in kar mu je povedal študent iz Ljubljane. Tedaj se tiho odplazi in premišljuje svojo prihodnjo britko osodo.

Tedaj bo moral obleci belo suknjo? Potem ga bo dobil „koprol“ v pest in ga učil najprej hoditi. Pozneje bo pela palica in zobje se bodo drobili nad trdim komisom. Pride vojska, zadene ga prva krogla, njega, ki ni svoje žive dni nič žalega sovražniku storil. Da bo vojska, to je gotovo in da se brez njega ne bo končala, je še bolj gotovo; najbolj gotovo pa je to, da bo potem svetá konec, kedar Jaka v vojski pade.

„Ti prekleti denar“, se jezi Jaka sam pri sebi. „Ko bi ne bilo denarja na svetu, bi ne bilo vojske; ko bi ne bilo vojske, bi ne bilo treba vojakov in za-me bi se pri gospóski še zmenili ne. Ko bi ne bilo denarja, bi nihče ne maral za-nj, kar po cestah bi ležal in jaz bi brž nabrai sto goldinarjev in bi se odkupil. Tako pa ga vsak tišči v škrinj in se boji bolj za-nj, kakor za — ne vem kogá. — Šentaj, nekaj mi pride na misel. Le tiho, Jaka, da nihče ne vé, kaj ti je prišlo na misel.“

Po tem samogovoru se temno obliče našega junaka nekoliko pojasni; kar sam sebi se smeje, a ljudem ne pové ničesar, dasiravno ga po navadi na vso moč dražijo.

Kaj neki je nameraval?

Preteče nekoliko tednov, sneg zapade pota in ceste. Pride Božič, a naša Anka je še vedno pri Kolenčeku.

(Dalje prihodnjič.)

ženski komedjontarji špilar; vse je šlo gledat, Slobenarji in meškutarji, še tistga gospoda sem vidla enkrat not, k' jim pravjo lesjak, ne vem zakaj. Jest se per teh komedjah nisem pohujšala, zato k' sem sama ženska, pa ke b' bla možk, b' ne bla šla gledat, to zagvišam. Foljk je zdaj že ves ferderban, glih toko je že, koker v sveti šrifiti po Sodomi in Gomori, k' so l'dje rad prepovedan firbec pasli.

Pa sej še človek ne sme bit brumen, če ne, pride koj v „Tagblatt“, koker so ble vse tiste ibljanske kuharce, k so dale kaj za papeža. No, to se je pa Dežmanov Korelj enkrat spekel! Bo že videl! Pa res! kaj so mu nek kuharce mar, naj denejo svoje peršparane groše kamor očjo, če jih prov v Ibljanco zmečejo. Dokler je zmerjal in šimfal le Slovence, je še blo, zdaj pa, k' se je spravil nad kuharce, bo pa druga pela. Še ne vé, kaj smo me kuharce. Naj le brž zažihra svoje kocine pod nosom, mi smo persegle vpričo metlá in kuhavnic, da mu bomo vse poruvale, da bo gol, kakor mi al pa Golovc. Le stoj no, ta Koreljnast, kaj so te nek kuharce jest prosile! Če se Slobenarji pusté šimfat al pa ti s peresam povračajo, me se pa ne bomo ne, tud se ne bomo ravsale s peresam, ampak bomo peršle nad te s kuhavnicam in kuhinjskim klešam; smo že nohte dale nabrusit, da ti bomo zacahnale obraz, da boš tak, koker — ne vem kdo. Polej se pa še bekimrej za na naše groše! Al si nam jih ti šenkal, al smo jih per teb zaslužile? al se bojiš za-nje zato, ker misliš, da jih bomo po smrti teb zašafale? O ne, ne bomo jih ne, rajši jih damo Turkam uboge ime, so saj ldje. Kje si nek tak nos dobil, da ga moreš povsod vtikat in še borih kuharc ne pustiš per gmah? Al se mar me kaj bekimramo za tvoje groše, kam jih deneš, al jih daješ tist Morjani ali Špeli, al kok jej je imé, ali pa fajerberom ali pa jih zapiješ? Vtekni jih, kamor hočeš, mi se ne brigamo za-te, pa še ti nas per gmah pust, dokler imaš še mestače, saj veš, kaj so babe, posebno kuharce. Dozdaj smo še v tvoj „blat“ kterkrat meso zavijale, zdaj pa še tistga ne bomo, nam je preumazan. Fej te bod!

Človek se res zjica, če voče al ne, če se kaj takga spomni. Polej pa ti ldje vočjo, da b' za-nje pri volitvah štim iskala. No, le stojte! Eno sem Vam zasolila, da boste ves cajt na-me mislil. — K' smo se posvetval, koga b' volil za ibljanskega purgermojstra, k' ni votel nobeden bit, sem jim pa nakomandirala Lašana. Veste, to je en star gospod, k' že menda ni za družga za nucat in žvi od cesarske almozne. Haha, pa ga bodo reš volil, stavim, da ga bodo. Oh, koko se bodo spekli! Če to ni res, si pustim koj glavo odsekat, saj imajo gospod Lašan eno mašino, k' seka glave, se vé človeške. Meškutarjam taka mašina, k' seka glave, ni nevarna, že veste, zakaj ne. Slobenerjam pa. No, bodo pa protestiral, če bo mož jel glave sekat.

Sem pa mal predolg plavšala in pozabila, da nimam še nohtov ošpičenih. Dons zvečer gremo nad Koreljna. Bom pa drugič naprej povedala, kako se bo končala ta batalja. Adijo!

Popravek.

Ljubljanski „Tagblatt“ je prinesel zanimivo povest o nekem kmetu, kteri je pripeljal na železniško postajo med Celjem in Ljubljano kravo ter jo hotel poslati papežu v dar. Ker so mu pa uradniki to odsvetovali, jo je prodal in poslal denar katoliškemu društvu v L.

Ta povest je resnična, le nekoliko pomot je v njej, ktere naj se tukaj popravijo. Kmet je res pripeljal živinčeta na postajo, a bila sta dva in ne kravi, timveč dva osla, ktera je hotel darovati, a ne papežu, timveč enega „Tagblattu“, kteri je to novico pisal, enega pa onim vsem, kteri so jo verjeli ali jo še verjamejo. Kmet je hotel s tem primernim darilom pokloniti se „Tagblattovi“ omiki in jej poslati pristojno znamenje. Ker so mu pa uradniki na postaji rekli, da je pri „Tagblattu“ že tako mnogo

oslov, ju kmet ni prodal, timveč poslal konstitucij-
skemu društvu v dar.

To je resnica, a ne „Tagblattova“ povest, zarad česar
se zamore vsak sam prepričati.

Ljubljana je nemško mesto.

Da je to resnica, pokazalo se je jasno pri minulih
volitvah za mestni odbor.

Volilo je v I. razredu	86	volilcev
„ „ v II. „	230	„
„ „ v III. „	89	„

Skupaj 405 volilcev.

Vsak pa, kdor je volil, je Nemec ali nemškutar,
dasiravno je ogromna večina volilcev bila le nemčurskega
zaroda. Toraj v Ljubljani Nemcev in nemškutarjev, kateri
so kaj vredni in imajo zarad tega volilno pravico, ni več
kakor 405.

Mesto pa ima čez 25000 prebivalcev, med njimi čez
1300 volilcev; tedaj je komaj tretjina volilcev nem-
čurska: in od 30 odbornikov ima vsak po 13 $\frac{1}{3}$ volilcev
za sabo. To je tako število, da sme človek zares ponosen
biti, in ker je v Ljubljani 405 nemškutarjev in Nemcev,
je mesto nemško, to je tako jasno, kakor „šmir“.

Naj mi še kdo pride in kvasi, da je Ljubljana bela
in slovenska! Šteje 405 nemčurjev in le blizo 25.000
Slovencev.

Otročje veselje.

Oh, Frice, Frice! Tudi jaz sem mesten svetovalec!
Zdaj se ne bova več za vodó, ampak pred „rotovžem“
nikala. Safarjev Dolfi.

Le moško.

Predsednik. Gospod dr. Schaffer, izvoljeni ste za sve-
tovalca ljubljanskega mesta. Sprejmete volitev?

Dr. Schaffer. Čakajte, tečem mamó prašat.

Javno hvalo

pojemo vsem volilcem, kateri so se vdeležili ljubljanskih
mestnih volitev in nas s tem rešili še večje sramote, ter
pokazali, da nismo mi edini, katerih srca bijejo za „pro-
klete grablje“, timveč da ima to orodje v Ljubljani
vendar-le 405 častiteljev.

Centralni volilni odbor.

Nujno vprašanje.

„Tagblatt“ je trdil, da so predstave slovenskega dra-
matičnega društva v deželnem gledališči ljubljanskem le za
majhno množico prebivalcev. Kako pa je z volitvami za
nemčurski mestni zbor? So te mar za veliko množico
ljubljanskega mesta, če se jih vdeleži od 25000 prebivalcev
le 405? Pri najslabši predstavi dramatičnega društva je
vsaj 700 — 800 ljudi nazočih, kako da jih k volilni ko-
mediji tako malo pride, če jo napravi konšt. društvo?

„Brencelj“,
radovedna miha.

Gospodu Schönwetteru v Celji.

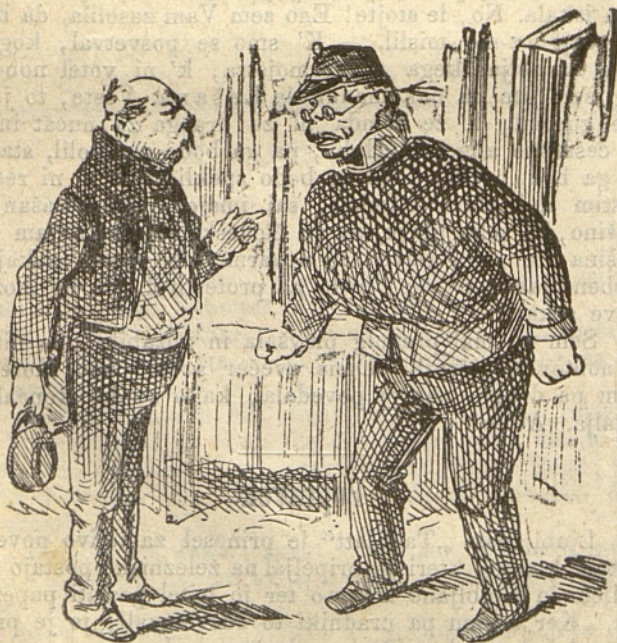
Schön' Wetter, fahr' mer ab, Euer Gnaden?

Slovensk voznik.

Kako se sl. c. k. državno pravdnništvo za nos vodi.

(Resnična dogodba; če še ni bila, pa še bo.)

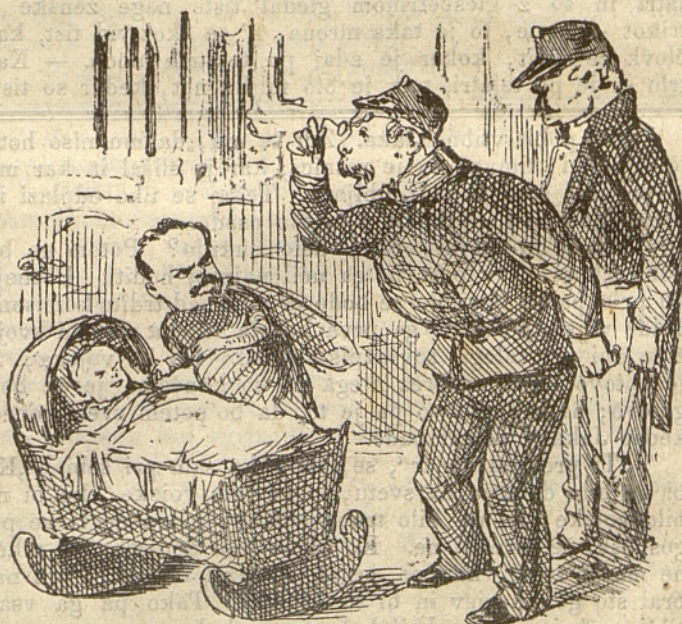
Pri c. k. državnem pravdniku.

Brič. Gospod pravdnik, prišel sem meldat, da je
mladi „Brencelj“ že prišel.

Državni pravdnik. Oho! in brez kavcije? Ga greva
konfiscirat, Grabež!

Pri „Brencelju“.

Državni pravdnik. Kje je mladi „Brencelj“, ktere-
ga ste se podstopili izdati brez kavcije? Sem ž njim!

„Brencelj“. Tukaj-le je, sl. c. k. državno pravdnništvo.

Državni pravdnik. Kaj? — Ta-le je? — Rechts um,
Grabež, ta ni za naju. Odlaziva!

➔ Prihodnji „Brencelj“ (8 strani) prifrči 24. marca.

Odgovorni vrednik in založnik Jak. Aléšovec. — Natisnil J. Blaznik v Ljubljani.